

Omkring i Provinserne findes der paa ganske enkelte Undtagelser nær ikke nogen saadan Institution; man henvender sig der kun til Mønstringsbestyreren og foreviser ham sine Papirer, dermed er man saa særdig, og denne Control er selvfølgelig ogsaa tilstrækkelig, ja, man har ikke engang fundet det nødvendigt at have en særegen Mønstringsbestyrer, man har henlagt denne Forretning til en Toldebedsmand, hvorimod man her i Kjøbenhavn, hvad vel er ganske i sin Orden, har en selvstændig kongelig Embedsmand til Mønstringsbestyrer, og der synes derfor at være saameget mindre Grund til at vedligeholde Waterkontinstitutionen. Et Forslag af Udvalget om at nedlægge det forlangte Beløb til Landvæsenets Fremme i Almindelighed med 1,000 Rbd. har været meget omtalt, og jeg vil næsten antage, at den ærede Ordfører her som i Almindelighed har truffet Udvalgets Tanke, naar han har henstillet til Overveielse, navnlig for den Deel af Thingets Medlemmer, som ere Landmænd, hvorvidt de maatte finde det hensigtsmæssigt eller ikke at gaae til denne Nedlæggelse. Det har imidlertid forundret mig noget, at den ærede Indenrigsminister ikke har, saa forekommer det mig, holdt saa stærkt paa de 1,000 Rbd. til det ydste Høvedselskab, som jeg havde antaget, at han vilde gjøre. Skulde det ikke være meget hensigtsmæssigt at hde dette Selskab et saadant extraordinært eller ganske midlertidigt Tilskud, saa kan man jo til 3die Behandling foreslaae Beløbet hyderligere nedsat med 1,000 Rbd. Hvad forøvrigt angaaer det Spørgsmaal, hvorvidt Posten kan taale nogen Nedlæggelse, forekommer det mig dog, at den sidste ærede Taler ikke havde Ret, naar han omtalte just dette som det eneste Beløb, der er anvendt til Landvæsenets Fremme. Jeg troer dog just ikke, at det var hans Mening, men det kunde let forståaas saaledes. Vi maae erindre, at Udgifterne til Landbohøjskolen andrage 43,000 Rbd., at Stamstutteriet er opført med 11,200 Rbd., og til Huusdyravlens Fremme opføres 18,600 Rbd., hvilket ialt giver 73,223 Rbd.; det er ogsaa til Landvæsenets Fremme. Naar jeg skulde angive, hvorfor jeg er gaaet med til at foreslaae denne Nedlæggelse af de 1,000 Rbd., da vil jeg begrunde det dermed, at jeg maatte kunne antage, at et

Beløb af 400 Rbd. til en Beslagsmed for Landbohøjskolen maastee ikke kunde ansees saa særdeles nødvendigt at udrede af denne Conto og heller ikke i denne Retning, da vi jo som bekjendt have en Beslagskole udenfor Landbohøjskolen, hvortil Staten anvender et meget betydeligt Beløb aarligt, nemlig den militaire Beslagskole, som skal være særdeles rost for sin Dygtighed i denne Retning. Der er enkelte andre mindre Poster, som ikke synes vigtige, og jeg har ogsaa kastet mine Bine paa de 1,600 Rbd. til det kongelige Landhuusholdnings-selskab; men det er jo rigtignok ikke just af de Grunde, som bleve anførte af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther). Jeg hører til dem, der meget villigt anerkjende Landhuusholdnings-selskabets Virksomhed og den Nytte, det i det Hele taget har udfoldet for Landvæsenets Fremme; det kan gjerne være, at der kunde indvindes et eller andet Specielt imod dets Virksomhed; men det er derom min Anskuelse, at man aldrig kan forlange, at det Selskab, der udfolder en saa stor Virksomhed, virkelig skulde undergive sig nogen Control i det Enkelte af, hvorledes det overhovedet vil virke, eller at en saadan Virksomhed skulde være tilfredsstillende for Enhver af os i alle dens Grene. Men jeg troer, at Selskabet som saadant fortjener megen Anerkjendelse, og jeg vil ogsaa godt troe, at det er en meget stor Deel Landmænds Mening, at det vilde være til Skade og beklageligt, om Selskabet opløste sig, det vil jeg gjerne antage; men jeg har ogsaa paa den anden Side troet, at Selskabet raadebe over saa store Midler, at Selskabet bestod af saa formuende Mænd, at det under de forandrede Forhold for vort Land i finantsiel Henseende ikke i mindste Maade vilde bryde sig om, at man nedsatte eller aldeles affaar det det Beløb, idet det dog alligevel vilde finde sin rigelige Løn for sine Udgifter og sin Virksomhed i den Nytte, det stiftede, og den Anerkjendelse, som det iøvrigt fik. Saaledes har jeg betragtet Sagen, og jeg troer, at det var heldigt, om vi overhovedet kunde komme til denne Betragtning, at Foreninger, der virke for almeennyttige Formaal, frigjøre sig fra Begyndelsen af for den Tanke at skulle søge Bidrag hos Staten, og skulde det være Principet — det